

VENSTRE

**Politisk program for
Lillestrøm Venstre
2023-2027**

Sammen tar vi Lillestrøm framover

Kjære velger,

Som Lillestrøms liberale parti kjemper vi for å gi hvert enkelt menneske størst mulig frihet, samtidig som vi tar vare på naturen og hverandre. Vår visjon er en grønnere, friere og rausere kommune. Det er utgangspunktet for dette programmet.

Vi skal gjøre Lillestrøm til en foregangskommune i klima- og miljøpolitikken. Da må det bli enklere og billigere å ta miljøvennlige valg i hverdagen. Derfor vil Venstre ha billigere og bedre kollektivtransport, og gjøre kommunen tryggere og mer tilgjengelig for syklister og gående. Samtidig skal vi stanse nedbyggingen av natur, og ta vare på viktige friluftsområder, etablere flere nye parker, og gjøre elvebreddene mer tilgjengelige og attraktive for rekreasjon og aktivitet.

Det skal være trygt og godt å vokse opp i Lillestrøm. Som liberale er vi opptatt av å gi barn og unge en utdanning og oppvekst som skaper like muligheter for alle. Venstre satser på skolen fordi kunnskap er nøkkelen til å løse utfordringene vi står overfor og utjevne sosiale forskjeller. Slik danner vi grunnlaget for at folk kan leve frie og gode liv.

Lillestrøm skal være en raus og inkluderende kommune med plass til alle, uavhengig av bakgrunn, legning, livssyn, kjønn, alder, funksjonsevne og livssituasjon.

Lillestrøm skal også være en kommune som satser på kultur, idrett og frivillighet. Vårt mål er å bygge opp om et mangfold av tilbud som gjør at alle som ønsker det, kan finne en meningsfull aktivitet å drive med. Vi heier på ildsjeler som legger ned stor innsats i frivillig arbeid, og vil legge til rette for at frivilligheten har gode rammevilkår og arenaer for sin virksomhet. Samtidig skal vi støtte opp om aktiviteter som bidrar til publikumsopplevelser og som gjør at kommunens innbyggere og tilreisende får tilgang på kultur og idrett av høy kvalitet.

Lillestrøm skal være en kommune som spiller på lag med næringslivet for å sikre lokal verdiskaping og arbeidsplasser nær der folk bor. Det betyr både å tilrettelegge for at gründere kan prøve ut sine ideer, og jobbe målrettet for å bidra til at store selskaper eller offentlige aktører etablerer seg her.

Over hele verden er det uro og usikkerhet som følge av krigen i Ukraina og økende priser. I en slik situasjon er lett å ty til enkle og kortsiktige løsninger. Når liberale verdier står under press, både i Norge og i resten av verden, trengs det et parti som står opp for frihet og fellesskap, som tenker langsiktig og som sier tydelig nei til enkle populistiske løsninger.

Når du velger Venstre er du med på å støtte opp om de liberale verdiene. Vi håper du vil bli med på laget.

Sammen tar vi Lillestrøm framover!

Innholdsfortegnelse

1. Klima og miljø	5
1.1 Klima- og miljøfyrårnet Lillestrøm	5
1.2 Grønt og sirkulært hverdagsliv	6
1.3 En klimatilpasset kommune	6
1.4 Mer natur	7
1.5 Dyrevelferd	8
2. By- og stedsutvikling	9
2.1 En grønn by og grønne tettsteder med plass til alle	9
2.2 Park og friluftsliv	10
2.3 Bærekraftig og styrt vekst	11
2.4 Studentbyen Lillestrøm	12
3. Grønn transport	13
3.1 Gå- og sykkelkommunen	13
3.2 Kollektivtransport	14
3.3 En miljøvennlig bilpolitikk	15
4. Skole og oppvekst	16
4.1 Barnehage	16
4.2 Skole	17
4.3 SFO	18
4.4 Lærerne	18
4.5 Læringsmiljø	19
4.6 En god og trygg oppvekst	20
5. Kultur, idrett og frivillighet	21
5.1 En kulturkommune i nasjonal toppklasse	21
5.2 En kulturkommune for alle	22
5.3 Frivillighet	22
5.4 Idrettsglede for alle	23
6. Helse	25
6.1 Helsetjenester tilpasset folk	25
6.2 Human ruspolitikk	25
6.3 Fremtidens eldreomsorg	26

7. Sosial, trygghet og mangfold	27
7.1 En fordomsfri sosialpolitikk	27
7.2 Asyl og integrering	27
7.3 Mangfold, rasisme og diskriminering	28
7.4 Kommunale botilbud	28
7.5 En trygg kommune	28
8. Næring og arbeid	30
8.1 Næringskommunen Lillestrøm	30
8.2 Et levende uteliv	31
9. En moderne kommune	32
9.1. En effektiv og tilgjengelig kommune	32
9.2 Åpenhet og medvirkning	32
9.3 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring	33
9.4 En god kommune å jobbe i	34

1. Klima og miljø

Verden står midt i en klima- og naturkrise. Venstre vil at Lillestrøm skal være en pådriver for gjennomføring av klimakutt som monner, og en kommune som tar vare på natur og dyreliv. Lillestrøm må gå foran og vise at grønn omstilling er mulig, uten at det går på bekostning av innbyggernes livskvalitet eller frihet. Et klimavennlig Lillestrøm må være en nullutslippskommune innen 2030.

Samtidig ser Venstre betydelige næringsmuligheter i det grønne skiftet, og mener det er viktig å bygge videre på de kompetansemiljøene som Lillestrøm har innenfor klima, miljø og energi. Som foregangskommune på klimaområdet blir Lillestrøm attraktiv for fremtidsrettede næringsaktører og for nye og nåværende innbyggere.

1.1 Klima- og miljøfyrtårnet Lillestrøm

For at vi skal nå de nødvendige målene for klima og miljø i vår kommune, må vi stille strenge krav til oss selv og egen drift. Kommunen må rett og slett lede an i arbeidet gjennom å være et fyrtårn for klima og miljø.

Venstre vil:

- At kommunen skal gå i front når det gjelder å ta i bruk klimavennlig teknologi og klimavennlige løsninger, både i egen drift og i interkommunale selskaper som kommunen er medeier i
- At Lillestrøm utvikles til et kraftsenter for utvikling og kommersialisering av fornybare og utslippsfrie løsninger i samarbeid med de sterke kunnskapsmiljøene som allerede finnes i kommunen
- Styrke og videreutvikle klimafondet for å gjennomføre tiltak som reduserer klimagassutslippene i Lillestrøm kommune, herunder støtteordninger rettet mot privatpersoner, borettslag, boligsameier og bedrifter
- Videreutvikle kommunalt klimabudsjett og klimaregnskap slik at det blir et reelt verktøy for planlegging og rapportering på klimatiltak
- Fullføre biogassanlegget på Krokstad for å produsere miljøvennlig hydrogen av slam
- Arbeide for å etablere et biogassanlegg også for matavfall
- Stille krav til ombruk og gjenbruk av materialer i alle kommunale byggeprosjekter
- Legge til rette for økt bruk av solceller på tak på både offentlige og private bygg
- Investere i tiltak som reduserer strømforbruket i offentlige bygg
- Fremme økt bruk av tre som bygningsmateriale i bærende konstruksjoner
- Fortsette utbyggingen av fjernvarmenettet, i samarbeid med Akershus Energi
- Videreutvikle kommunens strategi for grønne og dyrevennlige innkjøp
- At byggeplasser i kommunen blir fossil- eller utslippsfrie
- At rehabilitering av kommunale bygg alltid skal vurderes som alternativ til riving
- At det stilles strenge klima- og miljøkrav når nye større utbyggingsområder planlegges

- Tilrettelegge for lading av elbåt
- Sammen med industriaktørene finne løsninger for å redusere utslippene fra industri sektoren

1.2 Grønt og sirkulært hverdagsliv

Å ta vare på miljøet handler om å ta ansvar, men det handler også om å gjøre Lillestrøm til en bedre kommune å bo i. En grønn kommune, der det er enkelt og billig å leve miljøvennlig, er en god kommune å bo i. Nordmenn ligger på verdenstoppen i forbruk per innbygger. For å redusere belastningen som følge av forbruk og avfall, må vi legge til rette for økt gjenbruk av materialer og deling av ressursene. Venstre vil derfor gjøre det enklere og mer attraktivt å dele, gjenbruke, ombruke og resirkulere.

Venstre vil:

- Legge til rette for bildelingsordninger slik at ikke alle trenger å eie egen bil
- Legge til rette for at alt avfall fra næringslivet kildesorteres
- Stille krav om at kommunale virksomheter alltid skal vurdere gjenbruk ved anskaffelse av materiell
- Samarbeide med lokalt næringsliv om å utvikle nye løsninger for bruk av overskuddsenergi og biprodukter til nye næringer.
- Lage en gjenbruksstrategi for Lillestrøm kommune
- Etablere låne- og delingsordninger for håndverksmaskiner og lignende
- Bidra til at det kommer på plass en velfungerende ordning for ombruk av bygningsmaterialer
- Gjennomføre klimavettkampanjer for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen
- Legge til rette for enklere kildesortering av avfall, spesielt flere innsamlingsstasjoner for glass og metall, og stille krav om at slike innsamlingsstasjoner bygges integrert i nye boligkomplekser
- Etablere flere sentrale avfallssug for å redusere støy og utslipp i forbindelse med avfallstømming
- Etablere mottak for septik fra fritidsbåter på Øyeren
- Sikre friheten til å velge fullverdige veganske og vegetariske alternativer i kommunens kantiner og institusjoner

1.3 En klimatilpasset kommune

Selv i en verden som når utslippsmålene i Parisavtalen, vil vi oppleve klimaendringer. Allerede nå opplever vi kortere vintre og mer ekstremvær. Derfor må Lillestrøm tilpasses et hardere klima. De mest effektive tiltakene er å gi mer plass til grøntområder og å åpne flere vannveier. En grønn kommune forberedt på klimaendringer er god å bo i, gir rom til biologisk mangfold, beskytter mot flom, renses luften og regulerer lokalklima.

Venstre vil:

- Utarbeide en egen kommunal strategi for klimatilpasning og klimaberedskap
- Reetablere, restaurere og etablere mer natur i hele kommunen for å kutte utslipp, ta vare på det biologiske mangfoldet og styrke beredskapen mot ekstremvær
- Gjenåpne elver og bekker som er lagt i rør
- Innføre en støtteordning for etablering av grønne tak og vegger på eksisterende bygg og for naturdekke på utomhusareal
- Åpne for omregulering av gateareal og parkeringsplasser for å gi plass til fortaushager og mikroparker

1.4 Mer natur

Naturmangfoldet på jorda er under voldsomt press, og tap av natur bidrar til økte klimagassutslipp. Den viktigste årsaken er at natur må vike for bygninger og vei. Natur beskytter oss mot konsekvensene av klimaendringer og ekstremvær og vi er helt avhengige av naturen for å få rent vann, ren luft og stabil matproduksjon. Lillestrøm Venstre vil derfor stanse nedbyggingen av naturen og få mer natur i byen og tettstedene, ta vare på naturmangfold og reetablere og restaurere natur som er blitt ødelagt.

Venstre vil:

- Styrke arbeidet med å forbedre vannkvaliteten i Nitelva og øvrige vannveier i kommunen i tråd med EU-krav om å oppnå god økologisk stand
- Få på plass en ravineplan for hele kommunen
- Være pådriver for etablering av en nasjonalpark i Østmarka, og legge til rette for at området kan brukes til aktivitet som er skånsom for naturen
- Bevare Markagrensa
- Sikre at all skogsdrift skjer på en skånsom måte, for å fremme biologisk mangfold og beskytte sårbare økosystemer mot flatehogst
- Aktivt bekjempe etablering og spredning av svartelistede planter
- Sikre et sterkt jordvern og ta vare på de store, sammenhengende landbruksarealene som preger romerikslandskapet
- Sikre en god forvaltning av fiskevannene
- Redusere lysforurensing i Lillestrøm, blant annet gjennom krav ved regulerings- og oppgraderingsarbeid
- Fjerne miljøgifter på gamle industri- og deponitomter
- Redusere bruken av veisalt, blant annet ved å etablere flere fortau med varme i bakken i de mest brukte gatene
- Jobbe for å utvide det kommunale avløpsnett for å erstatte private anlegg

1.5 Dyrevelferd

Venstre mener dyr har egenverdi. Derfor tar vi dyrenes velferd på alvor. Tamme dyr er en viktig del av folkehelsen. Det er mye god folkehelse i å luften hunden, ha et kjæledyr som trøster og gir selskap og som gjør at man kommer i kontakt med andre. Dyrene i landbruket er viktige som matprodusenter innen meieri og kjøttproduksjon. Vilde dyr i naturen rundt oss, er en sentral del av økosystemet, og disse bidrar til å opprettholde balanse i naturen.

I arbeidet med dyrevelferd, er det mange frivillige som er involvert. Vi ser det derfor som sentralt å etablere et godt og konstruktivt samarbeid med frivilligheten, og støtte opp under alt det gode arbeidet de gjør. I tillegg mener vi at kommunen selv må innarbeide hensynet til dyreliv i sine planer og sitt arbeid.

Venstre vil:

- At det vedtas en dyrevelferdsplan som omfatter ville dyr, landbruksdyr og kjæledyr i hele Lillestrøm kommune
- Innføre helårs båndtvang i tettbygde strøk og ved turveier av hensyn til både mennesker og dyr
- Etablere flere hundeluftegårder, dvs. inngjerdede og lyssatte områder der hunder kan løpe fritt året rundt
- Etablere et agilityanlegg i kommunen, i tilknytning til en av de kommunale hundeluftegårdene
- Jobbe for å etablere et hjelpesenter for hjemløse dyr i samarbeid med frivilligheten
- Sørge for at det finnes hundeposekasser langs alle sentrale turveier
- Sikre at det tas hensyn til dyreliv ved utbygginger
- Etablere en støtteordning for frivillige organisasjoner som jobber innen dyrevelferd, natur og miljø
- Sikre forsvarlig forvaltning av dyrelivet gjennom forskrifter for jakt, fangst og bestandsmål
- Bevare ulv i hele ulvesonen

2. By- og tettstedsutvikling

Lillestrøm skal være en mangfoldig kommune med ulike kvaliteter, gode boliger og trygge nabolag. Alle skal ha tilgang og nærhet til grøntarealer, kultur-, service- og tjenestetilbud og et attraktivt og klimavennlig transportsystem. Vi skal skape et nullutslippssamfunn gjennom en målrettet og helhetlig by- og tettstedsutvikling, der vi tar vare på naturen og kommunens blågrønne preg.

2.1 En grønn by og grønne tettsteder med plass til alle

Lillestrøm trenger flere ulike boligtyper over hele kommunen, og vi må stille strenge kvalitetskrav både til bolig og uteareal. Vi ønsker oss en 10-minutterskommune, der de aller fleste innbyggere har hverdagstjenester, som skoler, barnehager, parker og fritidstilbud innenfor ti minutters gange. Slik kan Lillestrøm bli en enda bedre kommune å bo i, med mindre sosial ulikhet, både mellom ulike deler av kommunen og mellom generasjoner.

Lillestrøm by er regionhovedstaden på Romerike, med gode vei- og jernbaneforbindelser fra hele regionen. Venstre ønsker å styrke denne posisjonen og videreutvikle Lillestrøm som regionby med flere arbeidsplasser, kulturtilbud og aktiviteter innenfor triangelet Lillestrøm-Strømmen-Kjeller.

Samtidig ønsker vi å legge til rette for gode, lokale sentrumsområder på Sørumsand, Frogner, Skedsmokorset, Fetsund og Skjetten. På denne måten vil vi skape attraktive lokalsentra, og samtidig unngå satellittutbygging i form av nye boligfelt langt fra knutepunkter. Satellitter fører til mer bilkjøring og nedbygging av skog, mark og matjord. Det mener Venstre er både uønsket og unødvendig.

Venstre vil:

- Styrke Lillestrøm by som regionhovedstad og legge til rette for lokale sentrumsområder i hele kommunen
- Fortette rundt kollektivknutepunkt, samtidig som vi tar vare på velfungerende småhusområder
- Legge til rette for en grønn byutvikling i triangelet Lillestrøm-Strømmen-Kjeller der det fortettes i sentrumsområder samtidig som vi tar vare på hagebyene på Volla, Vigernes og Strømmen
- Sikre en god overgang mellom hagebyene og sentrum gjennom gradvis lavere bygg i randsonene mot villaområdene
- Sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting
- Gjennom utbyggingsavtaler sikre sammenhengende grønne korridorer i by og tettsted, og gode forbindelser til det grønne omlandet
- Fremme økt bruk av tre i nye bygg for å styrke koblingen til kommunens tømmer- og sagbrukshistorie
- Legge til rette for at parkering i sentrumsområder legges under bakken slik at overflaten kan benyttes til andre formål
- Sørge for flere gågater og at områdene mellom husene er attraktive oppholdssteder for unge og gamle

- Stille strenge krav til at nye bygg har arkitektoniske kvaliteter som tilfører estetisk merverdi
- Tilstrebe at alle skal ha tilgang til grøntareal og hverdagstjenester, som butikker, barnehager, skoler og andre kommunale tilbud maksimalt 10 minutters gange fra der de bor
- Styrke tilgang til områder med natur, idrettstilbud og anlegg for rekreasjon og breddeidrett

2.2 Park og friluftsliv

Når vi bygger tettere i sentrum og rundt knutepunkter, er det viktig å sikre grønne lunger i by og tettsted. Samtidig gir fortetting oss muligheten til å ta vare på den flotte naturen og kulturlandskapet utenfor byen og tettstedene. For Venstre er det viktig å sikre gode og attraktive rekreasjonsmuligheter nær der folk bor, og ta vare på skog, matjord og elveliv.

Venstre vil:

- Tilrettelegge for et mangfoldig aktivitets- og friluftsliv.
- Sørge for grønne lunger og gangveier i boligområder
- Etablere flere lokale tuftparker
- Sikre at lekeplasser anlegges med miljøvennlig og helsefremmende dekke
- Tilrettelegge bedre for bynært friluftsliv
- Tilrettelegge for flytende badstu i Øyeren
- Etablere temaplan for park, for å sikre god tilgang på grøntarealer av høy kvalitet
- Etablere park på Stortovet
- Etablere en folkepark ved Nebbursvollen ved å gjøre området som i dag er inngjerdet allment tilgjengelig
- Utvide og forlenge parkområdet i Kirkegata fram til Storgata
- Videreutvikle kunstparken langs Nitelva og Sagelva
- Bevare og videreutvikle tur- og rekreasjonsområdene langs Nitelva, Sagelva og Glomma
- Etablere flere turstier og lage et sammenhengende nettverk av turstier på tvers av kommunen
- Etablere og vedlikeholde universelt utformede turstier og ruter
- Sørge for godt vedlikehold og skilting av turstier
- Sikre at flere turstier får belysning som ikke skaper lysforurensning
- At kommunen skal samarbeide med lokale turlag og historielag om å ta vare på, kartlegge og tilgjengeliggjøre kulturminner
- Legge til rette for mer urbant landbruk og andelslandbruk
- Gi folk bedre tilgang til vannveiene og elvebreddene våre som friområder
- Legge bedre til rette for bading og vannaktivitet langs vannveiene i hele kommunen

2.3 Bærekraftig og styrt vekst

Mange ønsker å bo i Lillestrøm, og kommunen trenger flere boliger for å dempe prispresset. Mange by- og tettstedsområder har et stort potensial for utvikling, uten at det går ut over natur eller vernehensyn. Venstre ønsker å prioritere by- og stedsutvikling i områder tilknyttet kollektivknutepunktene og på såkalte «grå» områder, f.eks. gamle industriområder. På denne måten kan byen og tettstedene utvikles, uten at det øker transportbehovet og uten at det går på bekostning av naturområder.

Kjeller flyplass utgjør en unik arealreserve hvor det kan bygges en helt ny bydel uten at det går på bekostning av verken jordvern, rekreasjonsområder eller eksisterende bebyggelse. Venstre ønsker å utvikle Kjeller flyplass til en grønn, moderne og klimavennlig bydel med attraktive boliger, gode arbeidsplasser og store grøntområder.

Venstre vil:

- Sikre bærekraftig utbygging og utvikling av kommunens tettsteder
- Sørge for at det bygges nok boliger til å dekke etterspørselen og dempe prispresset
- Påse tidlig nok og tilstrekkelig etablering av skoler og barnehager
- Stille strenge klima- og miljøkrav ved regulering av nye bygg, og stille krav til høy kvalitet i utforming og materialvalg
- Bygge flere boliger blant annet gjennom fortetting ved knutepunkter og transformasjon fra industri- til boligområder
- Sikre at det bygges boliger også midt i sentrum, slik at sentrum er levende hele døgnet
- Sikre variasjon i boligtyper over hele kommunen, slik at det finnes boliger som dekker ulike folks behov
- Legge til rette for bokollektiv og andre alternative boformer
- Samarbeide med boligaktører om alternative kjøpsmodeller som hjelper flere inn på markedet
- Gjøre kommunal saksbehandling av plansaker mer effektiv, digital og inkluderende, for å sikre raskere boligbygging, mer forutsigbarhet for utbygger og bedre medvirkning for innbyggerne
- Tillate høyhus på tomter som ligger tett på kollektivknutepunkt med krav om særlig høy arkitektonisk kvalitet, samt at de skal bidra til vesentlige forbedringer på bakkeplan med publikumsrettede tilbud, gode offentlige rom og nabolag.
- Sikre et sterkt vern av småhusområder og strøk av historisk betydning og ivareta småhusbebyggelsen i hagebyene
- Utvikle dagens Kjeller flyplass til en grønn, moderne og klimavennlig bydel
- Utvikle områdene rundt Nova Spektrum og Nesa nord til en moderne og levende bydel, med boliger, kultur og næring
- At det offentlige rom utformes menneskevennlig og universelt, med beplantning, gode bymøbler og muligheter for aktivitet
- Ta tomme kommunale bygg i bruk, og sørge for at bygg som er eid av Lillestrøm kommune blir utnyttet til det beste for innbyggerne, enten ved at de utvikles av kommunen eller selges

2.4 Studentbyen Lillestrøm

Lillestrøm er i ferd med å bli en studentby, med etablering av flere utdanningsinstitusjoner og nye studentboliger. Studenter tilfører byen liv og kultur og er en viktig del av Lillestrøm befolkning. I dag er det vanskelig for studenter å finne seg rimelige og egnede boliger, og for mange tilbud oppleves dyre og utilgjengelige for studenter med dårlig råd. Vi må tilrettelegge for flere studentboliger og et bedre og rimeligere kulturtilbud for studenter.

Venstre vil:

- Tilrettelegge for utbygging av flere studentboliger
- Bidra til en god studentkultur i byen, gjennom tett samarbeid med studentsamskipnaden
- Videreutvikle studentbyen Lillestrøm, gjennom samarbeid med OsloMet, UiO, KRUS, Fagskolen i Viken og andre relevante aktører
- Tilrettelegge for at det etableres et felles samlingssted for studenter i Lillestrøm sentrum
- Tilrettelegge for at Fagskolen i Viken kan etablere seg i Lillestrøm
- Sikre at studentenes samlingssteder og andre tilbud er i nærheten av kollektivknutepunkter
- Tilrettelegge for opprettelse av studentbar i Lillestrøm sentrum.

3. Grønn transport

Venstre vil sørge for at alle raskt, enkelt og rimelig kan komme seg rundt i kommunen på en miljøvennlig måte, og vi vil alltid være en garantist for et bedre og billigere kollektivtilbud. By- og tettstedsutviklingen må skje på en måte som utnytter grønn transport mest mulig effektivt, gjennom å skape attraktive byområder med arbeidsplasser, boliger og tjeneste- og servicetilbud i gangavstand til de største kollektivknutepunktene. Vi må redusere behovet for privatbilen for å redusere arealbruk, forurensing og utrygge situasjoner.

Lillestrøms transportsystem skal være miljøvennlig og fremtidsrettet. Da må vi både prioritere mer og bedre tilrettelagt areal for gående og syklende, samtidig som kollektiv-, personbil- og varetrafikken må være utslippsfri. Det betyr også at den totale biltrafikken må ned.

3.1 Gå- og sykkelkommunen

Lillestrøm Venstres mål er å skape en kommune der gående og syklende føler seg trygge i trafikken hele året. For mennesker med ulike funksjonsvariasjoner er Lillestrøm fremdeles i stor grad en utilgjengelig kommune. For mange steder er kommunen utformet på bilens premisser, med fysiske barrierer og plassbegrensninger for myke trafikanter. Vi vil styrke gang- og sykkelaksene, særlig i byen og tettstedene, og sørge for at byen vår har et finmasket nett av miljøgater.

Venstre vil:

- Prioritere fotgjengere, sykkel og kollektivtransport foran privatbilisme
- Sikre gode gang- og sykkelveier og et sammenhengende sykkelveinett i hele kommunen
- At universell utforming skal være førende for etablering og oppgradering av offentlige områder.
- Lage en plan for grønn mobilitet for Lillestrøm for gående, syklende, kollektivtrafikk, mikromobilitet og annen grønn transport.
- Sikre at sykkelveier, fortau og fortauskanter utformes med tanke på kjøretøy med små hjul.
- Etablere høykvalitets sykkelveier og sykkelekspressveier langs hovedferdselsårene
- Etablere gode sykkelparkeringsplasser med lademulighet for elsykler, tak og tyverisikring
- Etablere gang- og sykkelbro over Skjærvagapet
- Etablere sammenhengende sykkelvei mellom Ask og Skedsmokorset og mellom Sørumsand og Fetsund
- Utvide og modernisere bysykkelordningen
- Tilrettelegge for elsparkesykkel og mikromobilitet på en måte som sikrer god tilgjengelighet samtidig som man ivaretar god fremkommelighet for gående
- Prioritere god og trygg framkommelighet på gang- og sykkelveier om vinteren
- Sikre godt vedlikehold av veier, gangveier og sykkelveier

- Tilrettelegge for økt bruk av elsykkel
- Etablere flere bilfrie soner i sentrumsområdene, men sikre tilrettelegging for HC, varelevering og tjenesteutøvelse
- Senke fartsgrensene i områder med høy fotgjenger- og sykkeltrafikk og etablere hjertesoner rundt skoler og barnehager
- Etablere sammenhengende gågate fra Storgata 1 til Vinmonopolet og i Kirkegata fra Brogata til Storgata.

3.2 Kollektivtransport

Venstre vil fortsette å være den sterkeste forkjemperen for at kollektivtrafikk i byen vår skal være rimelig, ha hyppige avganger og nå ut til flest mulig. Det handler om at du skal komme deg dit du skal på en god og miljøvennlig måte. Vi vil få tilbudet og passasjertallet opp, og billettprisene og utslippene ned.

Venstre vil:

- Arbeide for å etablere Romeriksbanen som en skinnegående baneløsning fra Kjeller via Lillestrøm, Strømmen og Ahus til Ellingsrud
- Sikre gode og hyppige bussforbindelser i hele kommunen
- Arbeide for at hele kommunen får sone 2Ø som felles takstsone i Ruters sonesystem
- Etablere en separat kollektivtrasé gjennom Lillestrøm og Strømmen
- Etablere en egen snarvei for buss fra Kjeller til Holt/Vestvollen, for å oppnå en betydelig raskere bussforbindelse fra Tæruddalen, Brånås og Holt/Vestvollen til Lillestrøm sentrum
- Arbeide for å teste ut ulike traseer for matebusser, spesielt i områder som i dag har dårlig kollektivdekning
- Arbeide for at det etableres egne nattavganger på toget fra Oslo til Lillestrøm, og for avganger hele døgnet på de mest trafikkerte bussrutene
- Arbeide for å etablere ny jernbanestasjon på Åråsen, i sammenheng med utbygging av innfartsparkering som avlaster Lillestrøm sentrum
- Arbeide for utvidet kapasitet og flere avganger på Kongsvingerbanen
- Arbeide for bedre fremkommelighet for buss gjennom Skjetten
- Arbeide for etablering av høyhastighetsjernbane mellom Oslo og Stockholm via Bjørkelangen, med mulighet for etablering av lokalt togtilbud på strekningen
- Etablere en ordning for aldersvennlig transport etter modell fra de rosa bussene i Oslo
- Gi bussen prioritet i lyskryss
- Jobbe for hyppigere avganger fra kommunens tettsteder i helger og på helligdager.
- Jobbe for å sikre at buss- og togruter korresponderer bedre på lokale trafikknutepunkt som Sørumsand, Fetsund og Frogner

3.3 En miljøvennlig bilpolitikk

Den raske fremveksten av elbiler løser mange av miljøproblemene med biltrafikk, men ikke trafikkproblemer og støy eller svevestøv. Venstre vil derfor redusere den totale biltrafikken i Lillestrøm, og samtidig legge til rette for en rask elektrifisering av bilparken og nyttetrafikken. Det skal alltid lønne seg å velge de mest miljøvennlige bilene.

Venstre vil:

- Bidra til rask overgang til en utslippsfri transportsektor, blant annet ved å bidra til etablering av flere ladepunkter og flere hydrogenstasjoner
- Stille krav om etablering av ladepunkter i tilknytning til parkeringsplasser ved alle nybygg
- Innføre en egen støtteordning for borettslag som vil etablere ladepunkter i eksisterende parkeringsanlegg
- Gjøre den kommunale bilparken utslippsfri
- Legge til rette for etablering av bildelingsordninger, også for kommunens egen bilpark
- Arbeide for en ny trasé for gjennomgangstrafikk fra Ask til E6 for å redusere trafikkbelastningen på Skedsmokorset
- Arbeide for veiløsninger i Lillestrøm by som kanalisierer gjennomgangstrafikken utenom sentrum
- Arbeide for en ny veiløsning fra utløpet av Rælingstunnelen til Fetveien
- Skjerme boområder for gjennomgangstrafikk
- Sikre fortgang i arbeidet med å etablere ny glommakryssing i Fetsund
- Føre en parkeringspolitikk som stimulerer til god omløpshastighet på parkeringsplassene og som støtter opp om alternativer til bilbruk på arbeidsreiser
- Øke antall innfartsparkeringsplasser på Leirsund, Svingen og Sørumsand
- Etablere en enveiskjørt sentrumsring i Lillestrøm sentrum og fjerne rundkjøringene i sentrumsringen, slik at det kan etableres kollektivfelt gjennom hele ringen og tryggere kryssløsninger for gående og syklister
- Gjøre tilgjengelig arealer til hurtigladeinfrastruktur/energistasjoner og tilpasse eksisterende infrastruktur til ny teknologi
- Etablere mobilitetshus utenfor sentrumskjernen
- Redusere gjennomgangstrafikk i sentrumsområder og boligområder

4. Skole og oppvekst

En av politikkens hovedoppgaver er å bidra til at alle barn får en god oppvekst og muligheter til å skape seg et godt liv, uavhengig av utgangspunkt. Da må alle barn ha gode barnehager og skoler, trygge nærmiljø og reelle muligheter til å delta på idretts- og fritidsaktiviteter. En god skole er en skole som tar hensyn til at vi er forskjellige. Vårt mål er å skape en Lillestrøm-skole som ser alle elevene, som gir læringsglede og motiverer til læring.

4.1 Barnehage

Å ikke få plass i en barnehage i nærheten av der du bor eller jobber, byr på utfordringer for mange av oss. Det er et kapasitetsproblem som må løses. Ingen familier er like, og barn har ulike behov. Derfor ønsker Venstre et mangfold i barnehetilbudet i Lillestrøm, slik at familier kan velge et tilbud som passer for dem. Kvaliteten på barnehagene er det som er viktig, ikke hvem som driver eller eier barnehagene. Venstre vil sørge for utbygging av flere private og kommunale barnehageplasser, og sette familienes behov først. Kompetanse hos ledelse, lærere og ansatte, gode inne- og utemiljø og nok voksne er helt avgjørende for barna. Kvaliteten på barnehagene i Lillestrøm varierer, og enkelte barnehager har for lav voksenteitet eller for lav kompetanse blant de ansatte. Venstre vil alltid sette kvalitet først.

Venstre vil:

- Bygge flere barnehager der folk bor, slik at flere kan gå eller sykle til barnehagen.
- Behandle private og offentlige barnehager likeverdige.
- Sikre kvalitet i kommunale og private barnehager gjennom nok kompetente ansatte, oppfylning av pedagog- og bemanningsnormen, tilstedeværende ledelse og tilstrekkelig tilgang på vikarer ved behov
- Etablere åpen barnehage som en prøveordning i nærheten av voksenopplæringen, slik at det legges til rette for gode vilkår for skolegang, integrering og språkutvikling
- Gjennomføre fortløpende opptak til barnehager slik at barn får plass så fort den er tilgjengelig
- Ruste opp barnehagebygg og uteareal, sikre nye lekeapparater i barnehagene og hente inn vedlikeholdsetterslepet
- Innføre en forsøksordning med kveldsåpen barnehage, samt hel- og døgnåpent omsorgstilbud for barn, med en begrensning på maksimal oppholdstid for barnet, tilpasset foreldre i turnusarbeid
- Sikre god overgang fra barnehage til skole, bl.a gjennom kartlegging og overgangssamtaler
- Etablere et foreldreutvalg for barnehagen for å styrke samhandlingen mellom foreldrene og kommunen som barnehagemyndighet

4.2 Skole

Skolen er det viktigste virkemiddelet vi har for å lykkes med å utjevne sosiale forskjeller. En god start på skolegangen er avgjørende for å lykkes senere i utdanningsløpet. Derfor er grunnskolens viktigste oppgave å gi alle elever de forutsetningene de trenger for å oppleve mestring og være motivert for videre læring. Tidlig innsats er avgjørende for å sikre alle grunnleggende ferdigheter. Venstre ønsker flere tydelige virkemidler for å gi tilpasset opplæring for elever med ulike forutsetninger og behov.

Det er bekymringsverdig at motivasjonen og læringen til Lillestrøms elever faller når de starter på ungdomsskolen. Det trengs tiltak for å sikre at flere fullfører grunnskolen med et godt utgangspunkt for videre utdanning. Ungdomsskolen skal motivere og engasjere elever til å fordype seg i fagene og oppdage hvilke interesser og ønsker de har for sitt liv.

Venstre vil:

- Utarbeide en Lillestrøm-standard for skolen. Standarden skal sette mål for skolene i kommunen, med det mål at alle elever i Lillestrøm-skolen skal ha et like godt utdanningstilbud
- Gi alle elever tilbud om opplæring i nærmiljøet slik at majoriteten av elevene i Lillestrøm-skolen skal kunne gå eller sykle til skolen
- Legge til rette for et mer fleksibelt skoleløp, ved å fremskynde eller utsette skolestart samt hospitere hos andre klassetrinn
- Åpne for alternative skoleløp for dem som trenger en mer praktisk tilrettelagt undervisning
- Opprettholde et godt spesialskoletilbud
- Sikre at barn som trenger det får spesialundervisning, og prøve ut flere modeller for kvalitet i det spesialpedagogiske tilbudet
- Styrke tilbudet til tilpasset opplæring for elever med høyere læringspotensial
- Styrke alternative opplæringsarenaer med mulighet til praktisk læring og entreprenørskap
- Satse på en sterk fellesskole og samtidig sikre at friskoler med alternativ pedagogikk har trygge rammebetingelser.
- Legge til rette for at det kan etableres en internasjonal skole i Lillestrøm kommune slik at det blir mer attraktivt for høykompetente utenlandske ansatte ved f.eks. forsknings- og kunnskapsmiljøene å bosette seg i kommunen
- Styrke realfagssenteret og etablere et senter for språkfag, for å tilrettelegge for faglig utvikling og stimulere elevenes utforskertrang
- Tilby elever i ungdomstrinnet å følge valgfagsundervisning ved andre skoler
- Tilby en prøveordning med nye valgfag, som for eksempel tegnspråk og e-sport
- Tilrettelegge for god bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen og åpne for å ta i bruk ny teknologi som læringsverktøy i situasjoner der den enkelte skole eller lærer finner dette formålstjenlig
- Sikre god svømmeundervisning for alle elever i Lillestrøm kommune og prioritere de yngste elevene slik at de kan nå målene i læreplanen innen normert tid

- Legge til rette for et godt samarbeid mellom skole og næringsliv
- Sikre at alle skoler har en helsesykepleier som er tilgjengelig for elevene
- Sikre gode overgangssituasjoner mellom barnehage og skole, og også mellom de ulike skolene gjennom å etablere sikre og like rutiner for overgangen for samtlige skoler
- Utvide tilbudet om sommerskole
- Etablere foreldreutvalg for grunnskolen for å styrke samhandlingen mellom foreldrene og kommunen som skoleeier

4.3 SFO

SFO er et viktig tilbud, og det bør derfor være tilgjengelig for flere. Selv om Lillestrøm er kommet langt i arbeidet med å sikre alle barn mulighet til å delta, er det fortsatt barn som av ulike årsaker holdes utenfor fellesskapet. Økonomi skal ikke være til hinder for deltagelse. Kvaliteten på tilbudet i SFO må styrkes og det må legges opp til samarbeid med aktører utenfor skolen, der det bidrar til å øke kvaliteten på tilbudet.

Venstre vil:

- Få på plass en kvalitetsplan for SFO, slik at alle elever møter et like godt tilbud
- Sikre at SFO er et reelt tilbud til alle, f.eks. gjennom redusert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier og søskenmoderasjon
- Gi søskenmoderasjon til familier som har barn både i barnehage og SFO
- Gi barn en variert hverdag og lokal inkludering ved å utvikle modeller for samarbeid mellom SFO og frivillige organisasjoner, aktører innen kulturlivet og idrettslag

4.4 Lærerne

Gode skoleledere og lærere er det aller viktigste for elevenes læring. Gode skoler kjennetegnes av gode ledere, felles ansvar og tverrfaglig samarbeid der det er tid til å jobbe med tilpasset opplæring. Kunnskapsrike lærere, som er omgitt av gode og stabile fagmiljø, er avgjørende for å sikre økt læring og mindre uro i Lillestrøm-skolen.

Venstre vil:

- Gjøre læreryrket mer attraktivt gjennom flere karrieremuligheter, gode lønnsbetingelser og mindre byråkrati og papirarbeid.
- Jobbe for økt lærertetthet i skolen
- Sikre lærerne et godt støtteapparat som følger opp elevenes utenomfaglige behov slik at lærerne kan ha fokus på faglig oppfølging
- Arbeide for å redusere dokumenterings- og rapporteringskrav for lærere slik at de får mer tid til undervisning og oppfølging av elever
- Gi lærere mer tid til å lære i egne fagmiljø og profesjonelle fellesskap
- Styrke lærerens muligheter til kompetanseutvikling gjennom mer samarbeid med høyere utdanning

- Legge bedre til rette for at ansatte i skolen kan videreutvikle sin kompetanse og sine arbeidsoppgaver i skolen
- Etablere et talentprogram for skolelederspirer slik at de kan ta skolelederutdanning mens de står i lærerjobb, for å sikre rekruttering til skolelederstillinger i kommunen

4.5 Læringsmiljø

Et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø er avgjørende for en god skole. I dag går mange elever på skoler som er gamle, forfalne og trange, og økt elevtall løses altfor ofte med midlertidige bygg. Samtidig sliter flere skoler fortsatt med mye vold og uro i elevmassen. Vi må ta igjen etterslepet på vedlikehold og rehabilitering av skolebyggene i Lillestrøm og sikre skoler og enkeltelever rask og god hjelp og støtte når det oppstår vanskelige situasjoner. Mange av kommunens skolegårder er nedslitte, med mye asfalt og betong, og lite natur og aktivitet. Venstre vil gjennomføre et kraftig kvalitetsløft for skolegårdene og uteområdene i barnehagene.

Venstre vil:

- Jobbe for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet i Lillestrøm-skolen
- Få fortgang i utbyggingen av nye skoler i deler av kommunen med økende elevtall
- Sørge for at alle våre skoler og barnehager har universell utforming, slik at ansatte, foreldre og barn kan ferdes fritt og delta på like vilkår
- Sikre tilstrekkelig tilgang på spesialrom for å gi god undervisning i fag som naturfag, musikk, kunst og håndverk, mat og helse og kroppsøving
- Etablere en skolegårdsnorm for Lillestrøm, for å sikre at alle elever har tilgang på gode uteområder

4.6 En god og trygg oppvekst

Barn har behov for trygge omgivelser, og vi må sørge for lekemuligheter i nærmiljøer, gode grøntområder og trygg trafikk. Venstres mål er at alle barn og unge skal ha mulighet til å delta i kultur- og idrettsaktiviteter i sitt lokalmiljø. Samtidig må vi styrke de forebyggende tjenestene som fanger opp sosialt utsatte barn og ungdom.

En økende andel unge opplever utfordringer med psykisk helse. De ungdommene som sliter med psykisk helse, og som søker hjelp hos skolehelsetjenesten, møter ofte lange køer og en helsetjeneste som ikke har kapasitet til å tilby den hjelpen ungdommene trenger. Skolehelsetjenesten trenger derfor et kraftig løft.

Alle barn og unge har rett til å ha det trygt hjemme. Venstre ønsker et barnevern som har tid og ressurser til å sette barnet i sentrum.

Venstre vil:

- Styrke skolehelsetjenesten gjennom målrettede tiltak for å rekruttere flere helsesykepleiere
- Øke tilgjengeligheten til skolehelsetjenesten ved å opprette en digital skolehelsetjeneste som et supplement til det fysiske tilbudet på skolene
- Utrede etablering av chattetjeneste med helsesykepleier eller annen fagperson som er tilgjengelig i helger og på kvelder
- Sikre bredere mangfold i skolehelsetjenesten ved å rekruttere flere menn
- Sikre utekontakttjenesten (OUT) gode rammevilkår for målrettet arbeid med forebygging for barn og unge i hele Lillestrøm kommune
- Sikre et tett samarbeid på tvers av de kommunale hjelpetjenestene (helse, barnevern, PPT, skole/barnehage), slik at unge og foresatte kan forholde seg til færrest mulig kontaktpersoner og lokasjoner, f. eks. ved å etablere et Familiens Hus
- Sørge for at ulike yrkesgrupper er representert på skolene for å kunne gi et best mulig lavterskeltilbud der de unge er, f.eks. helsesykepleier, psykolog, sosionomer og miljøarbeidere
- Støtte sosiale og kulturelle entreprenører, frivillige organisasjoner og idrettslag som ønsker å skape lavterskel fritidstilbud og møteplasser for barn
- Samarbeide med ulike aktører for å gi jobbmuligheter til ungdom
- At helsestasjonene skal være gode kompetansemiljøer med god bemanning
- Øke bevilgningene til barnevernet og sikre tidlig innsats fra barnevernet og kommunen der det er mistanke om omsorgssvikt
- Jobbe for en god flerkulturell forståelse i barnevernet, blant annet gjennom målrettet mangfoldig rekruttering
- Sikre tilstrekkelige ressurser til godt ettervern
- Sikre barnevernstjenesten stabile og gode lokaler, slik at de kan gjøre jobben sin best mulig

5. Kultur, idrett og frivillighet

Lillestrøm skal fortsatt ha et fritt, sterkt og selvstendig kultur- og idrettsliv. Vi skal støtte mangfoldet og bredden, samtidig som vi dyrker frem talentene. Kommunen skal være en støttespiller for kulturlivet og idretten og sørge for at alle, uavhengig av utgangspunkt, skal få oppleve kultur og idrettsglede.

5.1 En kulturkommune i nasjonal toppklasse

Lillestrøm skal være Norges fremste kulturkommune. Den beste måten for kommunen å støtte opp om kulturlivet på er ved å la kulturen være fri og bidra konstruktivt med arealer, lokaler og virkemidler til initiativer fra kulturlivet selv.

Venstre vil:

- Tilrettelegge for at Lillestrøm blir et naturlig valg for internasjonale artister som besøker Norge
- Bidra til å realisere av nytt nasjonalt våtmarkssenter og fløtingsmuseum ved Fetsund Lenser, og koble dette sammen med Bingen lenser og kulturminner i Lillestrøm by og Strømmen knyttet til tømmerfløting og sagbruk
- Jobbe for at Fetsund Lenser og Nordre Øyeren naturreservat kommer inn på UNESCOs verdensarvliste
- Tilrettelegge for at private aktører og næringsinteresser kan utvikle Blaker Skanse som et fyrtårn for kunst og kultur
- Bidra til å etablere en ny konsertarena i Lillestrøm, eksempelvis ved Nova Spektrum
- Videreutvikle Gamle Lillestrøm ved å oppgradere uteområdene mellom husene
- Sikre støtte til konsertarrangører som arrangerer konserter særlig rettet mot ungdom
- Styrke bibliotektilbudet i hele kommunen og jobbe for at flere bibliotek får meråpne løsninger
- Utvide åpningstidene på Lillestrøm bibliotek både på hverdager og i helgene
- Etablere Kulturstasjonen Fetsund som et lokalt kulturkvartal med bibliotek og andre kulturtilbud
- Sikre at Husebylåven realiseres og driftes som en kulturell storstue på Skedsmokorset
- At kommunen organiserer kommunale lysshow som alternativ til privat oppskyting av fyrverkeri i forbindelse med nyttårsfeiring og at det etableres forbudssoner av hensyn til bebyggelse og dyreliv

5.2 En kulturkommune for alle

En god kulturkommune er en kommune som tilrettelegger for gode kulturopplevelser for alle, uavhengig av alder, inntekt og funksjonsevne.

Venstre vil:

- Stille kommunale bygg og plasser til rådighet for kulturarrangementer og at kommunale bygg som står midlertidig tomme, skal tilbys kulturaktører for leie
- At alle barn og unge som ønsker det skal få tilbud om plass på musikk- og kulturskole
- Tilby gratis aktivitetskort og kulturkort til barn og unge fra familier med lav inntekt, slik at alle sikres tilgang på kulturopplevelser og deltakelse i fritidsaktiviteter uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn
- At den lokale kulturarven skal ivaretas gjennom et sterkt kulturminnevern og gode ordninger for vedlikehold av bygg med særlig kulturhistorisk verdi
- Videreføre og utvikle den kulturelle skolesekken
- Videreføre og videreutvikle den kulturelle spaserstokken, slik at eldre sikres rikholdige og interessante kulturopplevelser
- Øke tilskuddene til musikk- og kulturskolen slik at alle som ønsker, kan benytte seg av dette tilbudet
- Styrke den særskilte støtten til skolekorps
- Sikre at korps og band har tilgang på enkel og trygg lagring av instrumenter i umiddelbar nærhet av øvingslokaler
- Sørge for at bygges gode lokaler til musikkutøvelse ved bygging og rehabilitering av skoler, i tråd med «NS 9178 akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse»
- Stimulere til et variert aktivitets- og kulturliv gjennom gode ordninger for kulturfaglig støtte, prosjektstøtte og arrangementsstøtte
- Sikre gratis øvingslokaler på hverdager for barn og unge under 19 år på kommunale anlegg og andre anlegg der kommunen etter avtale har tildelingsrett

5.3 Frivillighet

Frivilligheten lager rom for inkluderende møteplasser, fellesskap og læringsarenaer. Den gir mennesker i alle aldre mulighet til å ta ansvar og engasjere seg i samfunnet og har stor egenverdi. For Venstre er det helt grunnleggende at frivilligheten får utvikle seg på egne premisser. Det offentlige skal ikke styre hvilken retning frivilligheten skal ta, hvilke aktiviteter som skal utføres eller initiativ som skal tas. Kommunens oppgave er å tilrettelegge for frivillig aktivitet, blant annet gjennom å skape møteplasser og å forenkle søknadsprosessene for frivillige organisasjoner.

Venstre vil:

- Følge opp frivillighetserklæringen og aktivt bruke den som et styrende dokument for Lillestrøm kommunes frivillighetspolitikk
- Øke administrasjonstilskuddet til lag og foreninger

- Sikre frivillige lag og foreninger forutsigbare rammer gjennom gode støtteordninger
- Sikre et godt samarbeid med Lillestrøm musikkråd, Lillestrøm idrettsråd og andre relevante sammenslutninger
- Etablere en målrettet støtteordning der lag og foreninger kan søke om midler til konkrete integreringstiltak
- Sikre at kommunale bygg kan benyttes av lag og foreninger til møter og andre aktiviteter i den tiden kommunen ikke selv trenger å benytte dem, og gjøre det enkelt å booke slike lokaler via nett
- Gi alle ungdommer i kommunen et godt fritidstilbud, blant annet gjennom organiserte aktiviteter som fritidsklubb på sentrale møteplasser i hele kommunen, men også gjennom arenaer for ikke-organiserte aktiviteter som parkour, skating, e-sport etc.
- Utvide og styrke ordningen med aktivitetsguide for å bidra til at flere får mulighet til å delta i meningsfulle fritidsaktiviteter
- Sørge for at kommunen samarbeider med frivillige lag og foreninger fremfor å opprette konkurrerende aktiviteter eller tiltak
- Samarbeide med frivillige organisasjoner for å få flere barn og unge til å delta på fritidsaktiviteter, bedre folkehelse og oppvekstvilkår og redusere utenforskap
- Inkludere frivillige organisasjoners behov bedre i utformingen av kommunale planer
- Etablere gode stønadsordninger for henholdsvis frivillige innen dyrevelferd og naturvern, og for aktører innenfor helse- og sosialfeltet

5.4 Idrettsglede for alle

Organisert og egenorganisert idrett skaper fellesskap, samhold og gode opplevelser. Idretten fremmer folkehelse, integrering og mestringfølelse. Venstre vil føre en moderne idrettspolitik som spiller på lag med alle gode krefter for å gjøre idretten tilgjengelig for alle som vil være med og oppleve idrettsglede. Særlig viktig er det å sikre barn og unge reell mulighet til å delta i idrettsaktiviteter ved å fjerne barrierer som i dag hindrer deltakelse for mange.

Lillestrøm har stor mangel på de fleste typer idrettsanlegg. En viktig oppgave framover vil være å bygge nok anlegg for en bredde av idretts- og sportstilbud, slik at innbyggerne kan velge blant et mangfold av tilbud.

Venstre vil:

- Utvikle og tilgjengeliggjøre arealer til egenorganisert aktivitet som turstier, lysløyper, sykkelstier, balløkker, rulleskitraseer, skateparker og ulike nærmiljøanlegg og sikre at kommunens idrettsanlegg også er tilgjengelige for egenorganisert idrett
- At kommunen skal bistå idrettslag når de møter nye kvalitetskrav til anleggsstandard som følge av avansement
- Sikre like vilkår for idrettsklubbene gjennom harmonisering av støtteordninger og bruk av lokaler

- At kommunen som hovedregel skal eie idrettsanlegg, slik at man kan legge til rette for å fordele bruk på flest mulig og billigst mulig
- Sikre gratis treningstid på hverdager for barn og unge under 19 år på kommunale anlegg og andre anlegg der kommunen etter avtale har tildelingsrett
- Tilstrebe å lage støtteordninger som i størst mulig grad sikrer likeverdige vilkår for idrettslag uavhengig av drifts- og eieform
- Sørge for utstyrssentraler med utlån av godt utstyr slik at barn og unge sikres deltakelse i aktiviteter
- Sikre at nye skoler bygges med flerbrukshall istedenfor tradisjonell gymsal
- Sikre at alle kunstgressbaner i Lillestrøm kommune skal være miljøvennlige
- Rehabiliter og utvikle Hvaltjern som idrettsanlegg for langrenn, skiskyting og andre idretter
- Etablere flere utendørstrengingsapparater langs populære turstier
- Rehabiliter og videreutvikle Nebbursvollen som et attraktivt friluftsbad for hele regionen
- Sikre drift av Kuskerudnebben gjennom hele badesesongen
- Tilrettelegge for paraidrett i Lillestrøm kommune
- Tilrettelegge for e-sport og gaming som fritidsaktivitet, eksempelvis gjennom å stille egnede lokaler til disposisjon
- Legge ned skytebanen på Skjetten og jobbe for å finne gode og fremtidsrettede løsninger for skyteidretten på en måte som også ivaretar hensynet til et godt bomiljø
- Tilrettelegge for privat etablering av innendørshall for konkurranseskyting
- Gjennomføre en helhetlig oppgradering av Strømmen stadion og stadionområdet
- Sikre at temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet gjennomføres og oppdateres i tråd med idrettens behov
- Sikre at nye idrettsanlegg på Skedsmokorset realiseres
- Etablere et 50 meters konkurransebasseng sentralt i kommunen
- Tilrettelegge for etablering av privat badeland på Strømmen
- Pusse opp og rehabiliter kommunens svømmehaller
- Legge til rette for at Lillestrøm kan være vertskap for store nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer

6. Helse

Lillestrøm kommune skal gi muligheter og trygghet til alle, uavhengig av helse og funksjonsnivå. Alle skal ha tilgang til et godt helsetilbud uavhengig av alder, inntekt og hvor i kommunen du bor.

6.1 Helsetjenester tilpasset folk

Alle innbyggere i Lillestrøm skal få et godt helsetilbud, tilpasset egne behov og ønsker, når de trenger det. Vi trenger et mangfoldig tilbud med høy kvalitet til alle, uavhengig av folks inntekt, språkferdigheter, pårørendes ressurser eller hvor i kommunen de bor.

Venstre vil:

- Sørge for tilstrekkelig antall fastleger
- Sikre rask og god psykisk helsehjelp
- Sikre et tilstrekkelig tilbud innenfor fysioterapi og ergoterapi, slik at de som trenger det får rask behandling
- Sikre at funksjonsnedsettelse ikke skal hindre aktiv deltakelse i samfunnet
- Sikre at alle som har rett til brukerstyrt personlig assistent (BPA) får tilstrekkelig antall assistenttimer
- Sikre at universell utforming er førende i all planlegging
- Sikre gode ordninger for tolketjeneste og døvetolk
- Ta i bruk velferdsteknologi som gjør det enklere for folk å klare seg selv i egen bolig
- Sikre god kapasitet og bred faglig kompetanse på legevakten
- Etablere en egen, skjermet psykiatrisk legevakt
- Etablere fontenehus i Lillestrøm

6.2 Human ruspolitikk

En human ruspolitikk behandler folk med verdighet. Ruspolitikken må være kunnskapsbasert, sette mennesket i sentrum, og gi folk muligheten til å leve trygge og gode liv. Derfor må vi møte avhengighet med hjelp og behandling, fremfor straff. Venstre vil gi en bedre rusomsorg ved å redusere ventetiden for behandling, øke støtten til frivillige aktører på rusfeltet og tilrettelegge for de som nå er rusfrie.

Venstre vil:

- Sikre et godt tilgjengelig tilbud om anonym testing av rusmidler, slik at spesielt skadelige og giftige midler blir oppdaget
- Sikre et godt botilbud for folk med utfordringer knyttet til rus og psykisk helse
- Sikre et godt ettervern lokalt
- Samarbeide med ulike aktører for å gi jobbmuligheter til ungdom som har vært involvert i salg av ulovlige rusmidler

- Sikre aktiv bruk av forebyggende tiltak for å forhindre utenforskap
- Sikre et godt og tilgjengelig lavterskeltilbud for de med avhengighetsproblematikk, også når det kommer til alkohol og reseptbelagte medisiner
- Ha spesialiserte lavterskeltilbud for unge med rusproblematikk

6.3 Fremtidens eldreomsorg

Hver enkelt av oss har ulike ønsker og forventninger til egen alderdom. Venstre vil at eldreomsorgen skal gi valgfrihet ved å kunne ta i bruk teknologi for dem som ønsker det, slik at alle får muligheten til å leve så frie, selvstendige og innholdsrike liv som mulig. Alle skal få et omsorgstilbud tilpasset sine behov og interesser, dekket av det offentlige.

Venstre vil:

- Etablere et variert omsorgstilbud med ulik grad av tilrettelegging, herunder demenslandsby, omsorgsboliger og institusjonsnære omsorgsboliger («Omsorg+»)
- Tilrettelegge for varierte boformer tilpasset den enkeltes ønsker og behov
- At alle som trenger det skal få tilbud om plass i omsorgsboliger eller på sykehjem.
- Sørge for at alle som mottar tjenester i hjemmet får faste personer å forholde seg til.
- Opprette legestillinger tilknyttet hjemmetjenesten direkte for oppfølging av de som ønsker å bo hjemme
- Tilrettelegge for et mer sømløst samarbeid på tvers av hjemmetjenesten, helsetjenesten i kommunen og frivilligheten for å motvirke underernæring og ensomhet blant eldre
- Være positiv til ideelle og private aktører som ønsker å etablere tilbud i kommunen vår
- Sikre valgfrihet for eldre, også når de er avhengig av hjelp, slik at tjenesten i størst mulig grad er tilpasset den enkelte tjenestemottakeren
- Sikre at det er tilgjengelig parkering for hjemmesykepleien
- Opprettholde et godt kommunal mattilbud med variert og ernæringsrik kost av høy kvalitet
- Sikre flere varme hender i eldreomsorgen ved å gjøre det mer attraktivt å jobbe med eldreomsorg i Lillestrøm kommune, med mål om flest mulig faglærte i helseinstitusjoner, omsorgsboliger og hjemmetjenesten

7. Sosial, trygghet og mangfold

Alle mennesker skal ha muligheten til å leve trygge og frie liv i Lillestrøm. Ingen mennesker er like, men alle er like mye verdt. Derfor må vi møte folk på ulike måter for å løse problemene de har i sine liv.

7.1 En fordomsfri sosialpolitikk

Venstre vil redusere de sosiale forskjellene i Lillestrøm ved å gi utsatte grupper et betydelig løft, føre en mer offensiv integreringspolitikk, og få flere folk ut i arbeid. Samtidig skal vi skape en tryggere by, sikre alle verdige boforhold, og bekjempe rasisme og diskriminering. Altfor lenge har det blitt ført en moraliserende sosialpolitikk mot noen av de i vårt samfunn som trenger det offentliges hjelp og støtte aller mest.

Venstre vil:

- Sikre hjemløse tilgang til postadresse, dusj og toalett
- Sikre tilgang til akuttovernattingsplasser
- Si nei til tiggeforbud, siden straff og forbud ikke er løsningen for å få vanskeligstilte ut av fattigdom
- Sikre fattige tilreisende og papirløse et lavterskeltilbud om helsehjelp
- Øke støtten til frivillige aktører som bistår de mest utsatte blant oss

7.2 Asyl og integrering

Lillestrøm skal være en trygg havn for folk på flukt. Vi skal møte flyktninger med respekt og medmenneskelighet, og gi dem muligheten til å skape et bedre liv. Samtidig er det viktig at vi sikrer rask og god integrering, og får folk ut i arbeid. Venstre vil gi flyktninger og asylsøkere flere rettigheter, støtte opp om private og ideelle initiativ for bedre integrering, og sikre at det gode arbeidet med integrering i kommunen videreføres.

Lillestrøm Venstre vil:

- At Lillestrøm kommune skal ta sin del av ansvaret for å bosette flyktninger i tråd med anmodninger fra IMDi
- Sikre reell tilgang på grunnleggende helsetjenester til mennesker uten fast opphold i Norge.
- Tilby fadder- og traineeordninger for flyktninger
- Stimulere til at innvandrere kan starte egen bedrift
- Skape møteplasser for flyktninger, og jobbe for økt foreldredeltakelse i skole og fritidsaktiviteter
- Sikre at offentlig informasjon er tilgjengelig på flere språk
- Jobbe for at voksenopplæringen flyttes til en mer sentral beliggenhet tett på et kollektivknutepunkt

7.3 Mangfold, rasisme og diskriminering

Alle innbyggere i Lillestrøm skal føle seg inkluderte og likeverdige, uavhengig av legning, seksualitet, kjønn, religion, alder og identitet. Venstre tror et mangfoldig samfunn beriker livene til innbyggerne, og vil styrke arbeidet mot alle former for rasisme og diskriminering.

Venstre vil:

- Innføre anonyme jobbsøknader i kommunen
- Øke antallet diskrimineringskontroller i utelivet for å bekjempe rasisme og diskriminering
- At flere offentlige bygg og institusjoner skal ha kjønnsnøytrale toaletter og garderober
- Opprette et råd for mangfold og inkludering

7.4 Kommunale botilbud

Alle Lillestrøms innbyggere fortjener verdige boforhold. For Venstre er det viktig å ha en bedre geografisk spredning på kommunale boliger over hele kommunen, og unngå mange kommunale boliger på ett sted.

Venstre vil:

- Øke antall kommunale boliger i tråd med behovet, og hjelpe eksisterende beboere over i egen bolig
- Gjøre bomiljøet i og rundt kommunale boliger bedre, særlig for barn og unge
- Sikre brukermedvirkning og barns beste i tildeling av kommunale boliger
- Sørge for at kommunen dekker behovet for tilpassede boliger for personer med funksjonsvariasjon
- Tilrettelegge for at flere, også personer i utsatte grupper eller økonomisk vanskeligstilte, kan eie egen bolig, f.eks. gjennom leie til eie
- Samarbeide med frivillige og private aktører på leiemarkedet for å motvirke diskriminering på utleiemarkedet
- Samarbeide med private utbyggere om sosial boligbygging

7.5 En trygg kommune

Trygghet for liv, hjem og egen eiendom, er en av samfunnets aller viktigste oppgaver. Alle innbyggere i Lillestrøm kommune skal kunne føle seg trygge i hverdagen. Venstre vil hjelpe unge ut av kriminalitet, ta bedre vare på de mest sårbare i kommunen vår og sørge for at alle innbyggere i Lillestrøm føler seg trygge uavhengig av kjønn, alder og bakgrunn.

Venstre vil:

- Styrke forebyggingsarbeidet mot vold i nære relasjoner
- Sikre finansieringen av krisesenteret og passe på at kapasiteten er stor nok til å dekke behovet

- Sørge for at det er trygt å ferdes i hele kommunen hele døgnet, ved å hente inn erfaringer fra andre byer og kommuner knyttet til lyssetting av områder, plassering av boliger og regulering av friarealer
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunen og politiet for å styrke det forebyggende arbeidet og sikre et godt nærpolti som er synlig i lokalsamfunnet
- Sørge for at alle gater og rom er godt opplyste
- Stille strenge krav ved bruk av overvåkningskameraer
- Sørge for at brannvesenet har tilstrekkelig bemanning og moderne utstyr
- Jobbe for etablering av et felles brannvesen på Romerike for å styrke beredskapen og sikre mer effektiv bruk av ressursene
- At katastrofeberedskapen i kommunen gjennomgås jevnlig og at det avholdes jevnlig øvelser

8. Næring og arbeid

Lillestrøm trenger mer verdiskapning, et mangfoldig næringsliv og flere arbeidsplasser. Flere må få mulighet til å bidra og delta i arbeidslivet, og det må bli enklere å skape sin egen arbeidsplass.

8.1 Næringskommunen Lillestrøm

Næringspolitikken i Lillestrøm skal være moderne og legge til rette for et seriøst, miljøvennlig og lønnsomt næringsliv. Venstre vil at kommunen skal tilrettelegge for næringslivet gjennom å yte god service og å ha gode, stabile og langsiktige rammevilkår. Den næringspolitiske innsatsen skal målrettes mot kunnskapsarbeidere, kreative næringer og entreprenører, slik at vi trekker talenter, og gjør det attraktivt å etablere og investere i kommunen vår.

Venstre vil:

- Videreutvikle Kunnskapsbyen Lillestrøm som kommunens viktigste næringspolitiske verktøy
- Følge opp kommunens næringsstrategi med konkrete tiltak
- Sikre god dialog og samspill med næringslivet
- Eksperimentere med nye former for samarbeid mellom det offentlige, private og frivillige, med mål om å drive mer bærekraftig og miljøvennlig
- Sikre gode rammevilkår for Business Lillestrøm, Business Sørumsand og andre tiltak som støtter opp om gründerskap
- Sammen med Kjeller Innovasjon legge til rette for at bedrifter som springer ut av forskningsmiljøene i kommunen, etablerer seg her og blir her
- Ha god opplæring i entreprenørskap og innovasjon i Lillestrømskolen
- styrke destinasjonen Lillestrøm som et besøksmål og som vertskap for store arrangementer og konferanser
- Sikre tilstrekkelig kapasitet på kommunal saksbehandling slik at prosesser ikke stopper opp
- At kommunen skal være en positiv samarbeidspartner og tilrettelegger for at det kan etableres flere bedrifter og arbeidsplasser
- Tilrettelegge for at Oslo Met – Storbyuniversitetet kan etablere seg og vokse i Lillestrøm sentrum, og styrke sin posisjon nasjonalt og internasjonalt
- Tillate søndagsåpne butikker, dersom kommunen får slik myndighet
- Legge til rette for at store offentlige aktører og private selskaper etablerer seg sentralt i Lillestrøm
- Arbeide for å etablere en grønn akse mellom Norges Vel, Akershus Energipark og Energihuset, med fokus på grønn innovasjon
- At Lillestrøm kommune skal være en aktiv deltaker innenfor Osloregionens Europakontor og Nordic City Network, for å utveksle erfaring og ta i bruk de mulighetene som finnes for påvirkning
- Aktivt benytte de mulighetene som finnes innenfor EU- og Interreg-programmer til å hente kunnskap og penger til å videreutvikle kommunale tjenester og styrke samarbeidet mellom kommune, forskning og næringsliv

- Bidra til å bygge opp en reise- og opplevelsesnæring knyttet til Lillestrøms tømmer- og sagbrukshistorie og naturopplevelser i Nordre Øyeren naturreservat
- Støtte opp om nye, grønne næringer og dermed være med å skape nye, spennende arbeidsplasser

8.2 Et levende uteliv

Utelivet er en viktig del av enhver regionshovedstad, og noe av det som gjør Lillestrøm til en spennende og god kommune å bo i. Serveringsnæringen skal tilby noe for enhver smak, samtidig som vi skal sørge for at bedriftene drives på en forsvarlig og trygg måte.

Venstre vil:

- Sikre seriøse aktører langsiktige, stabile, gode rammevilkår og bekjempe useriøse utelivsaktører, blant annet gjennom systematiske kontroller
- Tillate å nyte alkoholholdig drikke i parker og friluftsområder, f.eks. i tilknytning til grilling
- Åpne for at det kan gis skjenkebevilling til eksempelvis frisører, bokhandlere og klesbutikker gitt at de retter seg mot et voksent publikum
- Tillate alkoholservering på idrettsarrangementer rettet mot voksne
- Utvide skjenketidene på utendørs servering og alkoholklasse 3 til kl. 03.00
- Fjerne forbudet mot nattmatservering, både for å sikre tilgang på nattmat og for å sikre likebehandling av næringsaktører
- Åpne for å bruke mer gateareal til uteservering og annen næringsvirksomhet
- Stimulere til etablering av flere mikrobryggerier

9. En moderne kommune

Lillestrøm skal være en ledende kommune på nye og moderne løsninger som gir mer velferd og et bedre tilbud for pengene. Venstre vil innrette tjenestene mer mot innbyggernes behov, og gjøre kommunen mer effektiv. Da får vi mer penger og et mer tilpasset tjenestetilbud.

9.1 En effektiv og tilgjengelig kommune

Kommunen skal være tilgjengelig for alle byens innbyggere og tilby et mangfold av gode og effektive tjenester. Da må vi utnytte potensialet som ligger i digitalisering og innovasjon bedre, samtidig som vi sikrer tilgjengelighet for dem som kjenner på digitalt utenforskap. Kommunikasjon fra kommunen skal nå, og forstås av innbyggerne. For å tilby innbyggerne valgfrihet og best mulig tjenester vil Venstre ha et mangfoldig tjenestetilbud der også private og ideelle aktører får mulighet til å bidra.

Venstre vil:

- Åpne for at private og ideelle aktører kan drifte kommunale tjenester når de kan levere like god eller bedre kvalitet til samme eller lavere pris
- Digitalisere og automatisere flere kommunale tjenester for å sikre effektiv pengebruk og øke brukervennligheten i tjenestene.
- Stimulere til nytenking og innovasjon i kommunen, for å skape bedre tjenester til innbyggerne
- Ta igjen vedlikeholdsetterslepet på kommunal infrastruktur for å sikre effektiv ressursbruk

9.2 Åpenhet og medvirkning

Den gode kommunen skapes av engasjerte innbyggere som bryr seg om sitt nærmiljø. Åpenhet, innsyn og aktiv dialog gir mulighet for innflytelse og samskaping. Venstre vil at borgerne skal ha mulighet til å være med og forme lokalsamfunnet og medvirke i viktige politiske beslutninger i hverdagen, og ikke bare gjennom valg hvert fjerde år.

Det frivillige engasjementet i lag og foreninger er en viktig bærebjelke i det sivile samfunnet, og spiller en avgjørende demokratisk rolle som talerør for ulike interessegrupper. Kommunen skal aktivt involvere lag og foreninger i sine planprosesser.

Venstre vil:

- At 16- og 17-åringer skal ha stemmerett ved kommunevalg i Lillestrøm
- Gi folk større mulighet til innsyn i kommunale prosesser, gjennom blant annet automatisk journalføring og publisering av saksdokumenter og gode søkemotorer

- Sørge for at offentlige dokumenter publiseres på nett i fulltekst, og at flere kommunale dokumenter publiseres i format slik at de er enklere søkbare enn i dag
- Styrke personvernet, gjennom å stille strenge krav til lagring, bruk og videreformidling av informasjon som er innhentet elektronisk av kommunen, blant annet i journalsystemene
- Sikre at alle møter i viktige politiske organer i kommunen overføres på nett og lagres i et søkbart arkiv som gjør det lett for innbyggerne å få innblikk i de politiske prosessene
- Innføre et lobbyregister for å sikre åpenhet i politiske prosesser
- Sikre at Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse, Eldrerådet og Ungdomsrådet kommer tidlig inn i relevante prosesser
- Sikre at informasjon om kommunens tjenester og viktige politiske prosesser er lett tilgjengelig på kommunens nettsider og på andre kanaler som innbyggerne bruker
- Etablere et åpent kommunalt service- og plankontor på sentrale lokasjoner i kommunen (ByLab) for å legge til rette for bedre samhandling mellom kommunen og innbyggere og næringsliv

9.3 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring

Venstre vil føre en ansvarlig økonomisk politikk og sikre at innbyggerne skal få gode tjenester som ikke koster mer enn nødvendig. Kommunen har ansvaret for å forvalte en del av innbyggernes midler til det felles beste, og skal drives på en ansvarlig, effektiv, åpen og servicevennlig måte.

Venstre vil:

- Sikre god økonomisk styring og forutsigbarhet i tjenestetilbudet
- Holde eiendomsskatten lav, og arbeide for å avvikle den på sikt dersom kommunens økonomi gir rom for det
- Begrense kommunalt eierskap som ikke har en samfunnsmessig begrunnelse
- Sørge for godt vedlikehold av kommunal eiendom
- Leverer gode og miljøvennlige tjenester innen vann, avløp og renovasjon, samtidig som de kommunale avgiftene holdes på et lavt nivå
- Vurdere bruk av offentlig-privat samarbeid i kommunale byggeprosjekter.
- Sikre rask kommunal saksbehandling ved plan- og byggesaker.
- Jobbe for å holde de kommunale avgiftene nede gjennom mer effektiv drift av Lillestrøm kommunes virksomheter.

9.4 En god kommune å jobbe i

Det viktigste virkemiddelet for å levere gode tjenester til innbyggerne, er dyktige ansatte som trives på jobben. Lillestrøm skal være en god arbeidsgiver og føre en arbeidsgiverpolitikk som gjør at vi kan rekruttere og beholde dyktige medarbeidere.

Venstre vil:

- Jobbe for en heltidskultur i Lillestrøm kommune og sikre at ansatte som ønsker fulltid så langt som mulig skal få tilbud om det
- Sikre gode seniorordninger som oppmuntrer ansatte til å stå lengre i jobb
- Sikre gode ordninger for varslere
- At Lillestrøm kommune skal ha et godt samarbeid med tillitsvalgtes organisasjoner og være en konstruktiv partner i forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår
- At kommunen skal ta lederskap i en inkluderingsdugnad for folk som faller utenfor arbeidslivet
- Sikre at Lillestrøm kommune er en attraktiv lærlingebedrift
- Gjøre Lillestrøm kommune så attraktiv å jobbe i, at vi klarer å konkurrere med nabokommuner om de beste ansatte. Dette gjør vi gjennom å ha en solid lønnspolitikk, gode ordninger for videreutdanning og intern kompetanseheving
- Stimulere til en innovasjonskultur ved å la ansatte som har gode ideer for hvordan tjenestene kan utvikles og forbedres, få lov til å teste ut sine ideer
- Tilrettelegge for god faglig utvikling gjennom å bygge gode fagmiljøer og gjennom å stimulere til erfaringsutveksling mellom ulike enheter